

voorjaar 2017

DSD

Lieve schoonouders 5

De geboorteaangifte van een kind met een twijfelachtig geslacht 7

Efteling 11

Voorwoord 3

Model Hanne Gaby Odiele (28) over haar
interseksualiteit 4

Van de bestuurstafel 6

Vagina says no 9

Met blijdschap geven wij u kennis 10

'Het is maar een lichaam' 12

Gezien bij RTL Late Night 14

Reactie op tv-programma Geslacht! 15

Bij het omslag

Waterlelie

Dat moeder natuur soms een steekje laat vallen weten we allemaal. En soms maakt ze er een steekje bij. In onze tuin ontdek ik zo nu en dan iets bijzonders. Met deze waterlelie is op het eerste gezicht niets aan de hand. Als je iets beter kijkt zie je twee gele bloemharten in plaats van één. Een spontane variatie. Nooit eerder gezien. Het woord afwijking gaan we niet meer gebruiken. Het is gewoon een prachtige bloem. Niks mis mee.

Iza

SCHRIJF OOK!

Wilt u misschien iets met de andere leden delen?

We ontvangen ook graag úw bijdrage, bijvoorbeeld:

- iets wat u heeft gelezen
- iets wat u heeft meegemaakt
- iets waar u de mening van de andere leden over wilt horen
- verslag van een symposium

Stuur dan uw verhaal naar
nieuwsbrief@dsdnederland.nl

De uiterste inleverdatum voor kopij van de eerstvolgende nieuwsbrief is
20-06-2017

Nieuws binnen en buiten de vereniging

De laatste tijd is het onderwerp intersekse veel in het nieuws geweest. Zo onthulde het Belgische topmodel Hanne Gaby Odiele onlangs dat ze interseksueel is. Hanne Gaby is lid geweest van onze vereniging en woont nu in Amerika.

Haar verhaal stond in het blad Vogue en ook Belgische kranten besteedden er aandacht aan. Door naar buiten te treden en samen te werken met het Amerikaanse InterAct (Advocates for Intersex Youth) hoopt Hanne Gaby het onderwerp intersekse bespreekbaar te maken en onnodige operaties te voorkomen. Ryanne van Dorst –bekend als zangeres Elle Bandita – onthulde begin februari dat zij is geboren als “hermafrodiët”. In de informatieve tv-serie Geslacht! onderzoekt zij het denken in de hokjes man/vrouw en of daar nog iets tussenin zit. In hoeverre bepaalt je lichaam of je je mannelijk of vrouwelijk voelt? De publiciteit rond beide vrouwen leidde ertoe dat onze vereniging werd benaderd door enkele journalisten die informeerden of we mee wilden werken aan tv-programma’s en interviews.

Als bestuur hebben we al een tijdje de wens om onze website aan te passen. De artikelen en informatie op site hebben voornamelijk betrekking op vrouwen met een XY-variantie. Sinds 2013 kunnen ook mannen zich bij onze vereniging aansluiten, maar informatie over ‘varianties’ bij mannen ontbreekt. Het bestuur heeft nu een gesprek gehad met een extern bureau dat hen kan ondersteunen. Tijdens de voorjaarsbijeenkomst willen we met een groepje brainstormen over wat er op de nieuwe website moet komen te staan. Wil je meedenken, geef je dan op! De uitnodiging hiervoor komt samen met de uitnodiging voor de voorjaarsbijeenkomst.

In de voorjaarsnieuwsbrief van 2016 stond een oproep waarin leden gevraagd werd om ons te ondersteunen bij diverse activiteiten. Helaas heeft deze oproep nog weinig reacties opgeleverd en daarom vraag ik nogmaals aandacht voor een aantal zaken:

- Tijdens de jaarlijkse bijeenkomsten in voor- en najaar wordt er genotuleerd door Nienke van Dijk en Simone Verberk. Nu Simone de redactie van de nieuwsbrief overgenomen heeft van Ket van Blokland, zoeken we

iemand die het notuleren van Simone wil overnemen.

- Ideeën voor- en najaarsbijeenkomst. Wanneer je ideeën hebt over een onderwerp voor een lezing of bijvoorbeeld een andere dagindeling, laat het ons weten.
- We ontvangen graag meer kopij voor de nieuwsbrief. Heb je iets gelezen of wil je iets delen? We waarderen het erg als leden een stukje schrijven voor de nieuwsbrief. Voorwaarde is wel dat het enige relatie heeft met DSD.
- Een website moet up-to-date gehouden worden met artikelen. We zijn bezig met het ontwikkelen van een nieuwe website waarbij het plaatsen van nieuwe artikelen gemakkelijker wordt. Wanneer je iets leest dat wellicht interessant is voor andere leden, deel dit dan!
- Heb je nog andere ideeën, laat het vooral weten!

De oproep hierboven betekent niet dat je elke avond met de vereniging bezig hoeft te zijn. Je kunt taken ook verdelen. Hoe meer leden “iets” willen doen, hoe “minder” je uiteindelijk hoeft te doen.

Een vereniging ben je tenslotte met elkaar en voor elkaar!

Joke Gorter – Bouma
Voorzitter DSDNederland

voorzitter@dsdnederland.nl

Een
vereniging
ben je met
elkaar en
voor elkaar

Model Hanne Gaby Odiele (28) vertelt voor het eerst openhartig over haar interseksualiteit

Vogue - 24 januari 2017

Het Belgisch model Hanne Gaby Odiele, die tijdens fashionweek onder meer shows liep voor Alexander Wang, Marc Jacobs en Versace, onthult dat ze interseksueel is. Door naar buiten te treden met haar verhaal hoopt Odiele meer bewustwording rondom dit onderwerp te creëren en het onderwerp bespreekbaar te maken.

Taboe doorbreken

Hanne Gaby Odiele is geboren met het Androgeen Ongevoeligheids Syndroom, oftewel Hermafroditisme. Door de aangeboren afwijking ontwikkelen zich naast vrouwelijke geslachtsorganen ook mannelijke geslachtsorganen. Odiele laat in een interview met USA Today weten: 'Het is op dit moment heel belangrijk in mijn leven dat ik dit taboe doorbreek. In de hedendaagse samenleving zou het heel gewoon moeten zijn om hierover te praten.' Door deze aandoening adviseerden doktoren haar ouders dat het noodzakelijk was dat Odiele verschillende operaties zou ondergaan. Het model herinnert zich dat er werd gezegd dat Hanne kanker zou kunnen krijgen en zich niet als 'een normaal, vrouwelijk meisje zou kunnen ontwikkelen', als de operatie niet zou plaatsvinden. 'Het is geen big deal dat ik interseksueel ben. Het was beter geweest als mijn ouders vanaf het begin eerlijk tegen mij waren geweest. Het is juist een trauma door wat zij hebben gedaan.'

Positiviteit

Het Belgische model slaat daarom nu de handen ineen met InterACT zodat anderen geen onnodige operaties ondergaan als zij. Volgens de organisatie is twee procent van de bevolking geboren met hormonen, geslachtsdelen, en/of interne organen die niet typisch zijn voor een 'vrouw' of 'man'. In een Instagram video vertelt Odiele: 'Interseksuele mensen zouden zelf keuzes moeten mogen maken over hun lichaam. Ik spreek me nu uit omdat het tijd is dat er een einde komt aan deze onnodige operaties. Het heeft bij mij veel te veel pijn

veroorzaakt.' In een exclusief interview in het februari-nummer van de Amerikaanse Vogue, deelt ze het hele verhaal. Het model vertelt in het interview dat ze het platform dat ze met haar modellenwerk heeft gecreëerd op een positieve manier wil gebruiken. 'Het is een groot compliment om een model te zijn maar het kan eenzijdig zijn. Ik wist dat ik het ooit als een platform wilde gebruiken om terug te geven, om iets te doen, om tegen mensen te zeggen: je kan geaccepteerd worden ongeacht wie je bent!'

Lieve schoonouders

Donderdag, 2 maart 2017

Deze brief heb ik vier zomers geleden geschreven om het taboe binnen mijn schoonfamilie te doorbreken. Het onderwerp bleef maar van tafel en keer op keer nam ik mezelf voor om het erover te hebben. Maar die brok in mijn keel hield me letterlijk en figuurlijk tegen. Negen jaar lang...

Vrijdag, 26 juli 2013

Lieve schoonouders,

Op dit moment zijn N. en ik op de terugvaart naar onze thuishaven, terugdenkend aan een geweldige vakantie! Ontzettend leuk dat we een deel ervan met jullie hebben doorgebracht. Met veel gezelligheid en nieuwe ervaringen!

Maar deze brief gaat niet over de vakantie. Ik heb namelijk een boodschap die ik heel graag aan jullie kwijt wil en wil daar ook echt de ruimte voor kunnen nemen. Ondanks dat we een hele week met elkaar hebben opgetrokken en er zich vele gelegenheden voor hebben gedaan, had ik niet het gevoel dat me dat toen zou gaan lukken.

Het onderwerp dat aan bod komt, is voor mij inmiddels te beladen geworden en dat wil ik met deze brief doorbreken. Gezien onze levensfase komen we er ook niet omheen en deze fase heeft indirect ook invloed op die van jullie. Daarom vind ik

het belangrijk om er open met jullie over te spreken.

Toen N. en ik negen jaar geleden verkering kregen, heb ik hem al vrij snel verteld dat ik onvruchtbaar ben. Ik vond dat heel moeilijk, maar tegelijkertijd ook een must om zowel hem als mezelf te 'beschermen'. Vanaf het begin heeft N. me ontzettend goed gesteund! Toch bleef ik in het begin van onze verkering nog altijd terughoudend. Ergens voelde ik me schuldig. Niet alleen naar N., maar ook naar jullie. Doordat N. voor mij zou kiezen, zou ik jullie allen iets ontnemen. Iets dat er helemaal niet is, maar er misschien wel ooit zou kunnen zijn.

N. had het op zijn beurt ook aan jullie verteld. Daar ben ik hem enerzijds heel dankbaar voor, want de confrontatie met mijn schoonouders in zo'n vroeg stadium zou misschien nog moeilijker zijn. Anderzijds hebben we er nu na negen jaar nog niet gezamenlijk over kunnen spreken en dat maakt het onderwerp alsmaar meer beladen. Ik besef dat die bal bij mij ligt en al jaren neem ik mezelf voor om tijdens dat ene etentje, borrelavondje of vakantie het erover te hebben, maar hoe vaker ik het uitstelde, hoe moeilijker het werd.

Op dit moment houdt het onderwerp ons bewust en onbewust veel bezig, want we worden continue geconfronteerd met leeftijdsgenoten die daar hun leven op aan het inrichten zijn. En jullie zullen vast en zeker hetzelfde met leeftijdsgenoten ervaren, maar dan met betrekking tot kleinkinderen... Daarom vind ik het ook heel belangrijk om jullie te laten weten dat het oké is om het er met jullie vrienden en familie over te hebben. Maar ik vind het nog meer oké om het er met óns over te hebben.

Ondanks dat wij niet op een natuurlijke manier kinderen kunnen krijgen, vinden

...trots voor de stap die ik toen genomen heb en wat het ons verder gebracht heeft

wij het ook niet in ons leven passen. We zijn heel gelukkig samen en ook al zijn we niet getrouwd, jullie hebben vast wel door dat ik niet meer bij N. weg te slaan ben ;) Maar we hebben het er vaak over dat als we de keus wel hadden gehad, we hier wellicht ook bewust niet voor zouden kiezen. Misschien zijn we gewoon al erg aan het idee gewend en richten we ons leven daar nu eenmaal anders op in. Maar het is moeilijk om tot je innerlijke gevoel te komen als dit al zo lang een gegeven is. Mocht dat dus ooit veranderen dan zijn er uiteraard nog andere mogelijkheden en zodoende hebben we alsnog een keuze... Maar we willen jullie geen valse hoop geven, want wij beseffen heel goed dat het geen makkelijke weg zou zijn. En die keuze kunnen en hoeven wij nu nog niet te maken. Met deze brief wil ik jullie ook heel erg bedanken voor de geweldige warme ontvangst binnen jullie gezin, want ik voel

wel dat jullie mij accepteren zoals ik ben. Ik denk dat we allemaal wel even de ruimte hebben moeten nemen en soms nog nodig (zullen) hebben, maar het zal ons allen goed doen om er gewoon open over te zijn. Jullie weten nu in ieder geval hoe ik me voel en hoe wij er over denken. Wij zijn natuurlijk ook heel benieuwd hoe jullie je voelen!

Laten we na de vakantie weer eens met z'n vieren een hapje bij ons thuis eten. En als het goed voelt, kunnen we het er dan eens over hebben.

Veel liefs, G.

Na het herlezen van deze brief voelde ik weer even de pijn van toen, maar ook trots voor de stap die ik toen genomen heb en wat het ons verder gebracht heeft.

We hebben kort na deze vakantie een

heel fijn gesprek gehad, waarbij ze uiteindelijk ook toegaven dat ze het heel jammer vinden als ze geen grootouders zouden worden. Dit was pijnlijk om te horen, maar bevestigde wel mijn gevoel. Je zou denken dat ik me dan misschien nog schuldiger zou voelen, maar het tegendeel is waar. Ik realiseer me dat dit hun eigen proces is en dat eenieder verantwoordelijk is voor zijn eigen geluk. De band met mijn schoonouders is alleen maar beter geworden, want we praten er nu heel open over en weten dus van elkaar waar we aan toe zijn.

Een jaar na dato zijn ze gaan reizen en inmiddels hebben ze een tweede huis in het buitenland gekocht. En daar hebben ze hun geluk gevonden!

Naam van de schrijfster is bekend bij de redactie

Van de bestuurstafel

De aandacht voor intersekse/DSD lijkt de laatste tijd wel in een stroomversnelling te komen. We hebben verschillende vragen gekregen voor medewerking aan publicaties. De media gaan zo snel dat we als kleine vereniging blijkbaar niet snel genoeg kunnen schakelen en men soms al via andere wegen aan informatie is gekomen. Communicatie vraagt aandacht, maar in deze tijd ook snelheid en dat kan soms lastig zijn.

Als bestuur zijn we op dit moment druk bezig met communicatiemiddelen die wij als vereniging kunnen gebruiken. De verenigingsfolder is in het stadium van vormgeving en zal binnenkort beschikbaar worden.

Voor de hoognodige vernieuwing van onze website hebben we de stichting MEO benaderd om met ons de website naar 2017 te brengen. Daarover volgt de komende tijd meer.

Verder is het bestuur uitgenodigd om op 21 maart de DSD-Life meeting bij te wonen die in Berlijn wordt georganiseerd om over de eerste resultaten van de DSD-Life studie te discussiëren.

Zoals jullie hebben kunnen lezen in de stukken voor de

Voorjaarsbijeenkomst moeten we op zoek naar vervanging van enkele functies binnen het bestuur. Er ontstaat een vacature voor het penningmeesterschap. Als je belangstelling hebt voor deze functie, schroom dan vooral niet om je te melden.

Albert Brinkmann heeft ook aangegeven te willen stoppen als bestuurslid. Met alle begrip voor zijn keuze wordt het voor ons een hele klus om voor hem een vervanger te vinden.

Al met al hebben we een jaar in het vooruitzicht waarin de agenda's behoorlijk gevuld zullen zijn.

Als het bovenstaande je prikkelt om een bijdrage te leveren binnen de vereniging, ongeacht in welke vorm, laat het ons weten.

Samen kunnen we meer aan!

Puck Westerveld, secretaris

De geboorteaangifte van een kind met een twijfelachtig geslacht

Een korte omschrijving van de wettelijke regeling

M. Dass, 25-09-2016

Volgens de wet moet binnen drie dagen na de bevalling aangifte bij de burgerlijke stand worden gedaan (art. 1:19e lid 6 BW).¹ Als de geboorteaangifte later dan de derde dag wordt gedaan, dan wordt hiervan mededeling gedaan aan het openbaar ministerie. Het niet doen van de aangifte kan worden bestraft met een geldboete van maximaal € 410,- (art. 448 jo. 23 lid 4 Sr).² Iemand kan tevens met deze geldboete worden gestraft als hij bij de aangifte weigert gegevens te noemen die essentieel zijn voor de rechtsgeldigheid van de geboorteakte. Het gaat dan om gegevens die noodzakelijk zijn om de dag van de geboorte, het geslacht, de afstamming, de voornaam en de (voorlopige) geslachtsnaam van het kind te kunnen vaststellen.³

In de wet is ook een regeling opgenomen voor de gevallen waarin het geslacht van het kind niet met zekerheid is vast te stellen. Bij een kind met DSD is het belangrijk dat deze mogelijkheid bestaat, zodat in gevallen waarin het geslacht niet meteen duidelijk is, niet de geslachtstoewijzing wordt beïnvloed door wettelijke termijnen.⁴

Indien het geslacht van het kind onduidelijk is, dan wordt een geboorteakte opgemaakt waarin wordt vermeld dat het geslacht van het kind niet is kunnen worden vastgesteld (art. 1:19d lid 1 BW). Binnen drie maanden na de geboorte wordt deze geboorteakte vervangen door een nieuwe akte, waarin het geslacht aangegeven wordt (art. 1:19d lid 2 BW).⁵ Indien ook binnen de termijn van drie maanden het geslacht niet is komen vast te staan, dan wordt dit in de definitieve geboorteakte vermeld. Daarna kan alsnog de verbeteringsprocedure conform de wettelijke regeling hiervoor worden gevolgd (art. 1:24 BW).⁶

Uiteindelijk moet in de geboorteakte van een kind met DSD,

net als voor alle Nederlanders, altijd iets worden vermeld. Dit kan zijn dat 1) de persoon van het mannelijke geslacht is, 2) de persoon van het vrouwelijke geslacht is of 3) dat het geslacht van deze persoon niet is kunnen worden vastgesteld.⁷

Wetsartikelen

Art. 1:19d BW

1.

Indien het geslacht van het kind twijfelachtig is, wordt een geboorteakte opgemaakt, waarin wordt vermeld dat het geslacht van het kind niet is kunnen worden vastgesteld.

2.

Binnen drie maanden na de geboorte, of, bij overlijden binnen die termijn, ter gelegenheid van de aangifte van het overlijden, wordt onder doorhaling van de in het eerste lid bedoelde akte een nieuwe geboorteakte opgemaakt, waarin het geslacht, indien dit inmiddels is vastgesteld, wordt vermeld aan de hand van een ter zake overgelegde medische verklaring.

3.

Is binnen de in het tweede lid genoemde termijn geen medische verklaring overgelegd, of blijkt uit de overgelegde medische verklaring dat het geslacht niet is kunnen worden vastgesteld, dan vermeldt de nieuwe geboorteakte dat het geslacht van het kind niet is kunnen worden vastgesteld.

Art. 1:19e BW

1.

Tot de aangifte van een geboorte is bevoegd de moeder uit wie het kind is geboren.

2.

Tot de aangifte is verplicht de vader of de moeder uit wie het kind niet is geboren.

3.

Wanneer de persoon genoemd in het tweede lid ontbreekt of verhinderd is de aangifte te doen, is tot aangifte verplicht:

a. ieder die bij het ter wereld komen van het kind

¹ Hierbij dient men de Algemene Termijnenwet in acht te houden.

² Boetebedrag geldend op moment van schrijven (25-09-2016).

³ Lindenberg, in: T&C Sr 2015, art. 448 Sr, aant. 7 onder c (online, laatst bijgewerkt op 01 januari 2015).

⁴ Zie bijv. Meyer-Bahlburg, H.F.L., Baratz Dalke, K., Berenbaum, S.A., Cohen-Kettenis, P.T., Hines, M., Schober, J.M. (2016). Gender Assignment, reassignment and Outcome in Disorders of Sex Development: Update of the 2005 Consensus Conference. *Hormone Research In Paediatrics*, 85, p. 113.

⁵ Koens, in: T&C BW 2015, art. 1:19d BW (online, laatst bijgewerkt op 15 februari 2015).

⁶ Vat, in: GS Personen- en familierecht, art. 1:19d BW, algemeen, aant. 1 (online, laatst bijgewerkt op 01 oktober 2013).

⁷ Het behoort niet tot de mogelijkheden dat er helemaal niets wordt vermeld. Zie voor een uitvoerige uitleg de annotaties van J. de Boer en A.J.M. Nuytinck: HR 30 maart 2007, ECLI:NL:HR:2007:AZ5686; NJ 2007, 609 m.nt. J. de Boer; AA 2007, 685 m.nt. A.J.M. Nuytinck.

tegenwoordig is geweest;

b. de bewoner van het huis waar de geboorte heeft plaats gehad, of indien zulks is geschied in een inrichting tot verpleging of verzorging bestemd, in een gevangenis of in een soortgelijke inrichting, het hoofd van die inrichting of een door hem bij onderhandse akte bijzonderlijk tot het doen van de aangifte aangewezen ondergeschikte.

4.

Voor een in het derde lid, onder b, genoemde persoon bestaat de verplichting alleen indien een onder a genoemde persoon ontbreekt of verhinderd is.

5.

Wanneer tot de aangifte bevoegde of verplichte personen ontbreken of nalaten de aangifte te doen, geschiedt deze door of vanwege de burgemeester van de gemeente alwaar de geboorteakte moet worden opgemaakt.

6.

De verplichting tot aangifte moet worden vervuld binnen drie dagen na de dag der bevalling. Van een aangifte later dan de derde dag, bedoeld in de eerste zin van dit lid, wordt door de ambtenaar van de burgerlijke stand mededeling gedaan aan het openbaar ministerie.

7.

De ambtenaar van de burgerlijke stand stelt de identiteit van de aangever vast aan de hand van een document als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht.

8.

Bij de aangifte kan de ambtenaar van de burgerlijke stand zich doen overleggen een door de arts of de verloskundige die bij het ter wereld komen van het kind tegenwoordig was, opgemaakte verklaring dat het kind uit de als moeder opgegeven persoon is geboren. Is het kind buiten de tegenwoordigheid van een arts of verloskundige ter wereld gekomen, dan kan hij zich een door een zodanige hulpverlener nadien opgemaakte verklaring doen overleggen.

9.

Wordt geen gevolg gegeven aan het verzoek van de ambtenaar van de burgerlijke stand om overlegging van een verklaring als bedoeld in het achtste lid of is in de verklaring vermeld dat de identiteit van de moeder uit wie het kind is geboren onbekend is, dan is artikel 19b van toepassing.

Art. 1:24 BW

1.

Aanvulling van een register van de burgerlijke stand met een daarin ontbrekende akte of latere vermelding, doorhaling van een daarin ten onrechte voorkomende akte of latere vermelding, of verbetering van een daarin voorkomende akte of latere vermelding die onvolledig is of een misslag bevat, kan op verzoek van belanghebbenden of van het openbaar ministerie worden gelast door de rechtbank. De rechtbank kan bij haar beschikking tot verbetering van een akte of

latere vermelding die onvolledig is of een misslag bevat, eveneens dezelfde verbetering gelasten ten aanzien van een akte of latere vermelding betreffende dezelfde persoon of zijn afstammelingen, die buiten haar rechtsgebied in de registers van de burgerlijke stand is opgenomen. De in de tweede zin bedoelde bevoegdheid kan mede worden uitgeoefend ten aanzien van een akte of latere vermelding betreffende dezelfde persoon of zijn afstammelingen die in de registers van de burgerlijke stand van de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba is opgenomen.

2.

De griffier van het college waarvoor de zaak laatstelijk aanhangig was, zendt niet eerder dan drie maanden na de dag van de beschikking een afschrift daarvan aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente, in welke registers de akte of latere vermelding is of had moeten zijn opgenomen. Is deze gemeente opgeheven, dan zendt hij het afschrift aan de ambtenaar van de gemeente in wier archieven de registers van de burgerlijk stand van de opgeheven gemeente berusten.

Art. 23 Sr

1.

Hij die tot een geldboete is veroordeeld is verplicht tot betaling van het vastgestelde bedrag aan de staat binnen de termijn door het openbaar ministerie dat met de tenuitvoerlegging van de strafbeschikking of het vonnis of arrest is belast, te stellen.

2.

Het bedrag van de geldboete is ten minste € 3.

3.

De geldboete die voor een strafbaar feit ten hoogste kan worden opgelegd, is gelijk aan het bedrag van de categorie die voor dat feit is bepaald.

4.

Er zijn zes categorieën:

de eerste categorie, € 410;

de tweede categorie, € 4.100;

de derde categorie, € 8.200;

de vierde categorie, € 20.500;

de vijfde categorie, € 82.000;

de zesde categorie, € 820.000.

5.

Voor een overtreding, onderscheidenlijk een misdrijf, waarop geen geldboete is gesteld, kan een geldboete worden opgelegd tot ten hoogste het bedrag van de eerste, onderscheidenlijk de derde categorie.

6.

Voor een overtreding, onderscheidenlijk een misdrijf, waarop een geldboete is gesteld, maar waarvoor geen boetecategorie is bepaald, kan een geldboete worden opgelegd tot ten hoogste het bedrag van de eerste, onderscheidenlijk de derde categorie, indien dit bedrag hoger is dan het bedrag van de op het betrokken strafbare feit gestelde geldboete.

7.
Bij veroordeling van een rechtspersoon kan, indien de voor het feit bepaalde boetecategorie geen passende bestraffing toelaat, een geldboete worden opgelegd tot ten hoogste het bedrag van de naast hogere categorie. Indien voor het feit een geldboete van de zesde categorie kan worden opgelegd en die boetecategorie geen passende bestraffing toelaat, kan een geldboete worden opgelegd tot ten hoogste tien procent van de jaaromzet van de rechtspersoon in het boekjaar voorafgaande aan de uitspraak of strafbeschikking.

8.
Het voorgaande lid is van overeenkomstige toepassing bij veroordeling van een vennootschap zonder rechtspersoonlijkheid, maatschap, rederij of doelvermogen.

9.
De in het vierde lid genoemde bedragen worden elke twee jaar,

met ingang van 1 januari van een jaar, bij algemene maatregel van bestuur aangepast aan de ontwikkeling van de consumentenprijsindex sinds de vorige aanpassing van deze bedragen. Bij deze aanpassing wordt het geldbedrag van de eerste categorie op een veelvoud van € 5 naar beneden afgerond en worden, uitgaande van het geldbedrag van deze eerste categorie en onder instandhouding van de onderlinge verhouding tussen de bedragen van de geldboetecategorieën, de bedragen van de tweede tot en met de zesde geldboetecategorie bepaald.

Art. 448 Sr

Hij die niet voldoet aan een wettelijke verplichting tot aangifte aan de ambtenaar van de burgerlijke stand voor de registers van geboorte of overlijden, wordt gestraft met geldboete van de eerste categorie.

Media

Vagina says no

Anne van Campenhout (27) wil het taboe op vaginisme doorbreken. Je seksleven is een hele klus als je daar aan lijdt. In haar openhartige documentaire 'My fucking problem' gaat ze op zoek naar de oorzaken ervan. Daarbij spreekt ze deskundigen en enkele vrouwen met hetzelfde probleem.

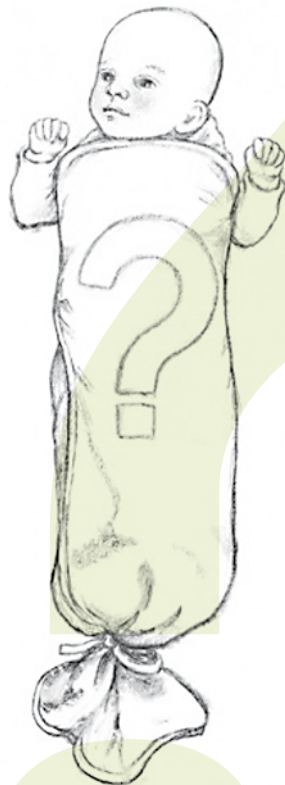
Herkenbaar? De Volkskrant publiceerde onlangs een artikel over Anne. Je kunt het vinden op deze website: <http://www.volkskrant.nl/magazine/vagina-says-no~a4468637/>

Of kijk op Uitzending gemist. My fucking problem was op 8 maart - Internationale Vrouwendag - te zien bij VARA-BNN op NPO 3. Aansluitend een gesprek met ervaringsdeskundigen.

Zonder de
vaginaopening
is er nog zóveel
mogelijk

Met blijdschap geven wij u kennis

Het staat duidelijk op mijn geboortekaartje. Met blijdschap geven wij U kennis van de geboorte van een meisje. Ik droeg jurkjes, speelde met poppen en las de Tina. Ik had geen enkele reden om aan mijn bestaan als meisje te twifelen. Ook niet toen de dokter op een dag vertelde dat ik een spelinkje der natuur was. Ik was nog steeds een meisje. Een zeer onwetend meisje. Een meisje dat later gewoon een vriendje kreeg en trouwde.

Vele jaren later las ik in mijn medisch dossier de woorden testiculaire feminisatie. Een enigszins verontrustende term, maar 'feminisatie' wijst onmiskenbaar in vrouwelijke richting. Nog later las ik over vrouwen met XY-chromosomen.

Maar dat ging niet over mij.

Of wel? Ik trok mijn kop uit het zand en liet het uitzoeken. Nu had ik opeens Androgeen Ongevoeligheid Syndroom. Én XY-chromosomen. Én gonaden.

Ik keek in de spiegel en voelde me in de maling genomen. Wat was ik eigenlijk? Ik mocht me dan een vrouw voelen, feitelijk was ik een gevalletje van intersekse. Niet dat ik me echt thuis voel bij die term.

Ryanne van Dorst heeft zelfs een uitgesproken hekel aan dat woord. Zij noemt zich liever hermafrodiet omdat dat mythischer klinkt. Maar in de medische wereld vindt men juist de term hermafrodiet achterhaald en spreken ze liever van intersekse.

Nu ligt het bij Ryanne iets anders, bij haar geboorte waren er al twijfels over het geslacht. Op jonge leeftijd werd -zonder haar toestemming- operatief ingegrepen. Ze moest een meisje worden, maar haar gevoel is minder eenduidig en haar uiterlijk bevestigt dat. Ze wil simpelweg niet in een hokje gestopt worden.

De openhartigheid en het vrolijke enthousiasme waarmee Ryanne in haar tv-programma Geslacht! de genderproblematiek onderzoekt is hartverwarmend. Vrijheid, blijheid, alles is mogelijk. Je bent zoals je je voelt en dat is goed.

Ik ben zeker van mijn gevoel. Mijn geboortekaartje spreekt de waarheid.

IzKe

Efteling

Hophop, in de auto en gaan. Eindelijk is het weer zo ver. Een van de leukste en fijnste weekenden van het jaar.

Dit weekend staat in het teken van gezelligheid, goede gesprekken, spelletjes en lekker gek doen.

Vrijdag 3 maart stapte ik om 13 uur in de auto om Jet en Mahtab op te halen om boodschappen te doen. Aangekomen bij de winkel, pakten we een karretje en bedachten wat we allemaal nodig hadden. Veel lekkere dingen passeerden maar natuurlijk werd er ook gezorgd voor de nodige vitamines. Nadat de overvolle boodschappentassen naast de koffers in de auto stonden, reden we richting het park. Het was een supermooi huisje met 4 slaapkamers. De traditie is om alle bedden in één slaapkamer te zetten, zodat we gezellig bij elkaar slapen. Na veel sjouwen, passen en meten stonden de bedden en konden we beginnen aan het avondeten, spaghetti.

Ondertussen reed ik op een neer naar het station om de meiden op te halen. Na het eten dat bereid werd door Jet en Mahtab hadden we bedacht om te gaan bowlen. Dit was super tof. Eerst gingen de ballen recht de goot in maar oefening baart kunst, want uiteindelijk werden er strikes en spares gegooid. Nadat we hadden gebowled kwam Finn. We hadden haar allemaal gemist en het werd een gezellige avond vol gesprekken over vriendjes en spelletjes.

Op zaterdag, na een korte nacht,

gingen we ons klaarmaken om naar de Efteling te gaan. Na laagjes make-up en een ontbijtje konden we vertrekken. In een propvolle auto naar de uitgang omdat daar de ouders van Nienke als taxichauffeurs fungeerden, waar we heel blij mee waren. Aangekomen in de Efteling kwam Maaïke. We gingen in de achtbanen met gelukkig korte wachttijden, aten frietjes als lunch, kochten knuffels en maakte te gekke foto's. Om 17.30 uur werden we weer opgehaald en gingen we terug naar de Katjeskelder waar we heerlijke pannenkoeken gingen bakken.

In de avond kwam Nadine en gingen we bowlen. Ze bleef gezellig slapen. Lekker krap met z'n zevenen op zes matrassen. Maar het was super tof. Veel goede gesprekken, grappen waarvan we helemaal in een deuk liggen, lekkere wijntjes of kinderchampagne.

Zondagochtend gingen we moe maar voldaan naar huis. Jullie zijn stuk voor stuk topmeiden en ik hou van jullie. Tot snel, lieve schatten en op naar een volgend weekend.

Liefs, Nienke van Dijk

'Het is maar een lichaam'

Door: Menno van Dongen 11 februari 2017 (ingekorte versie)

Taboe

Onlangs onthulde de 32-jarige zangeres Ryanne van Dorst - bekend als Elle Bandita - in het tv-programma *Geslacht!* dat ze is geboren als hermafrodiët. Op doktersadvies is vroeger besloten een meisje van haar 'te maken', met operaties en hormonen. Toch voelt ze zich niet zo, en een jongen is ze ook al niet.

Ze zegt er weinig over in de informatieve BNN-serie. 'De serie gaat niet over mij, maar over de vervagende verschillen tussen mannen en vrouwen', vertelt Van Dorst. Voor mij is dit normaal, ik ben al 32 jaar zo. Maar voor veel mensen is het taboe, dat wil ik doorbreken.

Niet zoals andere meisjes

'Ik ben wat ze een echte hermafrodiët noemen: zowel chromosomaal als innerlijk en uiterlijk. Ik had 'ovotestes', vergroeide eierstokken en testikels. Inwendig én uitwendig ben ik dubbelslachtig geboren. Door dokters werd dat in die tijd - in 1984 - meteen in de taboesfeer gegooid. 'Hop, opereren, vrouwelijke hormonen slikken, doen alsof er niks aan de hand is en er met niemand over praten.' Ik moest me gedragen als een meisje, en zo zie ik er ook uit door die cosmetische ingrepen.

Ze was een druk, jongensachtig meisje dat buiten de groep viel. Toch had ze een 'toffe jeugd', in elk geval tot haar 12de. 'Ik hing rond met de andere outcasts van de basisschool. Eerst gingen we vooral voetballen, vissen, en hutten bouwen, later fikkie stoken en herrie schoppen. Toen de hormonen begonnen te gieren, in groep 7 of 8, hadden anderen steeds meer kritiek op mij: 'Jij klopt niet. Je bent niet zoals andere meisjes.' Toen begon ik te twijfelen aan mezelf.' Als kind had ze niets met jurkjes en make-up. Ik weet nog goed dat mijn moeder een jurk had gemaakt voor mijn 7de verjaardag. Ik had zo'n schijthekel aan die jurk dat ik met fiets en al de plomp in ben gereden. Toen mocht die jurk eindelijk uit.'

In haar tienerjaren had Van Dorst de neiging overal tegenaan te schoppen. Ze stortte zich als 13-jarig meisje op harde rockmuziek van bands als Nirvana en Slayer en ging met ruzie

van de havo. Een jaar later liep ze van huis weg, ze woonde in kraakpanden en liep mee in demonstraties.

Ze begon haar carrière in een relatief braaf meidenbandje. 'Ik was 16, woonde weer thuis. Op aandringen van mijn moeder reageerde ik op een advertentie. De manager van Bad Candy was enthousiast over mijn auditie. Ik was een podiumbeest, het rauwe randje van de band. Maar ze vonden me té rauw. Ik moest op make-upcursus, naar de schoonheidsspecialist. Ze probeerden mij in te passen in het beeld dat zij hadden van een meisje. Vreselijk. Zodra het kon, ben ik uit de band gestapt.'

In die tijd realiseerde ze zich nauwelijks wat het inhield dat ze als hermafrodiët is geboren. 'Ik was niet zo bezig met mijn gender en geslacht, gitaar spelen en blowen was belangrijker. Hermafrodiët zijn is nogal abstract, ik snapte niet goed wat er 'raar' aan mij was. Er is me wel verteld hoe het zat, maar het duurde kennelijk een tijd totdat ik het begreep.'

Dat besef kwam vrij plotseling, tijdens een toevallig bezoek aan de dokter, op haar 20ste. 'Hij zei, na het lezen van mijn medisch dossier: 'Wat bijzonder, ik heb nog nooit een hermafrodiët in mijn stoel gehad.' Toen besloot ik me er in te verdiepen. Daarna heb ik een behoorlijk heftige tijd gehad, vol existentiële vragen en onzekerheden.'

Intuïtie

Van Dorst kreeg het gevoel dat ze in een pasvorm werd gegoeten die veel te nauw voor haar was. Ze stopte met het slikken van vrouwelijke hormonen. 'Omdat alles eruit is gerukt in het ziekenhuis, maak ik zelf niets aan. Het enige dat ik slik, is een

Soms voel ik
me geen man
en geen vrouw

Ik hoop dat ik zo iets kan betekenen voor de kleine Ryannetjes die nu worden geboren

minimale dosis androgenen, om te voorkomen dat mijn botten breken. Ik word niet meer gedreven door hormonen, ik doe alles op intuïtie en gevoel. Daardoor flap ik er van alles uit, en raak ik nogal eens in de problemen. Maar ik heb nooit ergens spijt van, en dit levert ook leuke, spannende dingen op.' Haar belangrijkste uitlaatklep is de muziek. 'Ik was vaak boos, had het gevoel dat ik van alles moest compenseren. Dat heb ik afgereageerd in mijn nummers, toen ik nog Elle Bandita was.' Soms voel ik me geen man en geen vrouw, soms allebei tegelijk.'

Wat hoop je te bereiken met Geslacht!, je tv-programma?

'Het zou mooi zijn als kijkers beseffen dat er meer is dan mannen en vrouwen; het is niet zo binair. En ik hoop dat kijkers iets in zichzelf ontdekken waarvan ze niet wisten dat het er was, of wat ze niet durfden te laten zien. Als iedereen dat doet, zou de wereld zo veel interessanter worden.'

Put je inspiratie uit artiesten als Prince en David Bowie? Zij hadden androgyne trekjes, fans vonden dat prima.

'Man, als ik Bowie live had kunnen zien, als Ziggy Stardust! Kippevel. Wat een muziek, wat een stijlicoon. Weet je wat ik wel gek vind? Een vrouwelijke man wordt als knap gezien, zeker als hij beroemd is. Bij een mannelijke vrouw is dat anders, daar zien mensen de elegantie niet van. Die noemen ze butch, manwif, kenau of - nog erger - rockbitch. Je noemt Lemmy Kilmister van Motörhead toch ook geen rockasshole? Als je er per se een label op wilt plakken, zeg dan rocker'. 'Voor mij is het podium de enige plek waar ik make-up gebruik. Daar moet alles er gelikt uitzien, muziek is een kunstvorm. Maar zelfs dan sta ik hooguit vijf minuten voor de spiegel. Gewoon wat mascara, dat is mooier met al dat felle licht, nooit lippenstift.'

Wat is er mis met lippenstift?

'Als ik lippenstift op doe, voel ik me een soort hoer. Hakken draag ik ook niet, daarmee maak je een halve invalide van jezelf. Waarom zou je jezelf zoiets aandoen?' Het valt niet mee om Van Dorst bij te houden, ze springt soms van de hak op de tak. Zelf denkt ze dat ze ADHD heeft. 'Ik slik af en toe ritalin om rustig te worden. Ik heb me nooit laten testen, ik heb een hekel aan labels. Ik ben gewoon druk, dat hoort bij mij.'

Je hebt jezelf anders wel het label 'lesbisch' opgeplakt.

'Dat is waar. Het is voor mij altijd normaal geweest dat ik op vrouwen val. Maar ik werd er vaak op aangevallen. Omdat

ik geen zin had het de hele tijd uit te leggen, dacht ik: ik ben gewoon extreem pot.

Is het niet verwarrend dat je ook op mannen valt?

'Nee hoor, ik zal er zelf nooit moeilijk over doen. Ik vind het vooral stom van mezelf dat ik zo druk bezig ben geweest met anders zijn. Inmiddels heb ik al een paar keer gedacht: hé, deze man vind ik eigenlijk ook wel leuk. Dat geeft me rust. Het gaat om energie tussen mensen, niet om het geslacht. Alles kan, en dat is superprettig.

Dacht jij vroeger nooit: was ik maar een jongetje?

Nee hoor, ik zit in het goede lichaam. Dat heb ik altijd zo gevoeld. Ik heb nooit problemen met mezelf gehad, dat is altijd van buitenaf gekomen. Ik heb mannelijke trekjes, daarvan raken mensen in de war. Ik niet.'

Stel dat je niet meteen was geopereerd?

'Ik heb mezelf nooit toegestaan daar lang over na te denken. Dat is zinloos, ik zoek liever naar oplossingen. Ik neem niemand iets kwalijk. Het was de tijdgeest. Er was geen internet, mijn ouders vertrouwden op de doktoren. Het was gewoon medisch beleid wat er met mij is gebeurd.'

Was het een logische keuze dat je een meisje zou worden?

'Bij mij was het zo dat mijn chromosomen, inwendige en uitwendige geslachtskenmerken volledig in het midden lagen. In dit soort gevallen was het vaak zo dat de dokters twijfelden en ze er maar een slag naar sloegen. Misschien waren er op 11 september 1984 al veel jongetjes geboren in het ziekenhuis in Vlaardingingen en hadden ze zin in een meisje. Uiteindelijk maakt het geen fuck uit. Ik ken liefde, seks, verdriet, passie, vurigheid en depressie. Het is maar een lichaam, weet je. Alles doet het: ik kan lopen, zien, horen, dingen proeven, muziek maken. Het werkt, daar gaat het om.'

Nadat ze jarenlang nummers had geschreven over gender, zette ze de knop om. 'Ik was er klaar mee, ik sloot vrede met mezelf. Ik trek me niks meer aan van pasvormen en verwachtingen van anderen. Soms doe ik iets dat wordt geassocieerd met vrouwen, soms iets wat ze mannelijk noemen. Zo was ik als kind, zo ben ik nog altijd.'

Je bent 32, waarom heb je niet eerder gezegd dat je hermafrodit bent?

'Ik praat hier al zes, zeven jaar met vrienden over. Tot nu toe reageren mensen positief, het gaat steeds makkelijker. Wat me

tegenhield, is dat ik een beetje in de spotlights sta. Ik weet hoe gek media zijn op hypes. Van de reacties op zich ben ik niet bang, wel voor onbegrip en het stigma. Er wordt een stempel op me gedrukt. Vanaf nu ben ik 'die hermafrodiet'. Nou, deel me maar in.'

Is het eng jezelf zo bloot te geven?

'Ik zit op Twitter, wat een vergif is dat! Al die meningen, wat moet je ermee? Ik ben veel gepest vroeger, ik weet hoe het is. Ik heb een fokking dikke huid, ik trek het me niet aan. Dit moet er gewoon uit, dat voelt goed. Ik hoop dat ik zo iets kan betekenen voor de kleine Ryannetjes die nu worden geboren.'

Er zijn veel meer mensen met een vorm van intersekse, alleen al in Nederland zo'n 80 duizend, geloof ik.

'Dat is trouwens de politiek correcte paraplueterm voor alle soorten geslachtsvariëaties: intersekse. Die gebruik ik zo weinig mogelijk. Ik vind het een pleuristerm, en hermafrodiet is een fokking mooi woord. Het is ook een geuzennaam. Hermafrodiet heeft iets mythisch, alsof ik in een fabel zit.' Ze grijnst. 'Ik voel me af en toe een soort fabeldier.'

Van Dorst deed mee aan tv-programma's als Expeditie Robinson (RTL5), Op zoek naar God (2013), Jouw Vrouw, Mijn Vrouw VIPS (2014), De Slimste Mens (2015) en De Wereld rond in 6 stappen (2016).

Uit de media

Gezien bij RTL Late Night

Bij RTL Late Night kwam een bijzonder item aan de orde naar aanleiding van de tv-serie *Geslacht!* Greetje Tops schreef een reactie.

Op het internet circuleren allerlei tips om juist een jongen of een meisje te krijgen. En nu is ook wetenschappelijk bewezen dat je het geslacht van je baby kan beïnvloeden. Genderconsulent Annet Noorlander vertelt aan welk dieet de vrouw zich dan moet houden. Dit fragment is te zien op YouTube.

<https://www.youtube.com/watch?v=lqfZUF0yAUs>

“Na het zien van dit item moest ik meteen denken aan de laatste aflevering van ‘Geslacht!’ waarbij Ryanne van Dorst een heuse ‘Gender Reveal Party’ bijwoonde. De licht geuite - maar zeker goed zichtbare - teleurstelling van de

familieleden die zo enorm hoopten op een roze vulling deed de verrassingstaart haast instorten.

Deze zoveelste commerciële baby shower maakt wel duidelijk dat - nog voordat je geboren wordt - er een heleboel al bepaald en ingevuld wordt om je je als meisje of jongen te laten gedragen. En dat begint dus binnen je eigen familie;

de familie waar je onvoorwaardelijke liefde van zou moeten krijgen.

Maar nu kunnen potentiële ouders nog vóóordat je verwekt wordt hun voorkeur voor een jongen of meisje beïnvloeden. What's next: een ‘Manipulate Pre Gender Party’?

Greetje Tops

Reactie op tv-programma Geslacht!

De aankondiging van het programma 'Geslacht!' had ik een beetje gemist. Ik kreeg er pas hoogte van toen ik verschillende vrouwen van de vereniging allemaal heel verschillend hoorde reageren op de eerste uitzending. Dus besloot ik ook eens te gaan kijken. Aan het begin moest ik een beetje wennen: 'ik ben hermafrodiet'. Ik dacht: moet je nu zo'n rare term gebruiken? En wordt zij nu het voorbeeld? Dan denkt straks iedereen dat we half man, half vrouw zijn. (Juist ook in hokjes denken.) Maar naarmate de aflevering vorderde begon ik Ryanne steeds meer te waarderen en vond ik het juist zo fijn dat ze voor een niet-sentimentele insteek heeft gekozen, maar juist de humor-informatieve. Toen ik daarna het interview in

de Volkskrant las, las ik dat ze bewust de term hermafrodiet gebruikt. Hermafrodiet heeft iets mythisch, alsof je zelf een mythe bent. Zo had ik het dus nog nooit bekeken.

Versillende mensen in mijn omgeving spraken me aan over het programma. Dat ze aan mij moesten denken en dat ze het zo tof vonden. En iedereen vond die Ryanne zo'n tof mens (blijkbaar had ze aan Expeditie Robinson ook al meegedaan, dus mensen kenden haar al). Dus juist een goed voorbeeld bedacht ik me. Iemand met humor die ook nog eens leuk gevonden wordt.

Naarmate de afleveringen volgden, kwam er ook meer diepgang. Ik vind het echt

goed hoe ze alle verschillende facetten van het onderwerp aan het licht heeft gebracht (de Tweede Kamer, lgbtqi, genderneutraal, intersekse, transgender, de samenleving). Ze heeft heel veel verschillende mensen geïnterviewd en goed in beeld gebracht. De enige kanttekening die ik er bij heb, is dat alle interviews recht achter elkaar zitten. Dus een verhaal van intersekse wordt gevolgd door transgender. Dus ik kan me voorstellen dat kijkers het ook allemaal onder hetzelfde scharen. Terwijl intersekse iets anders is dan transgender.

En tenslotte vond ik het vooral interessant hoe in andere media gereageerd werd op het programma. Alle recensenten waren vol lof over... Ryanne. Bijna overal werd gezegd: "de inhoud van het programma is interessant, maar het is vooral Ryanne die het programma zo fantastisch maakt". Met andere woorden: de inhoud vinden we zo normaal en niet bijzonder, dat de presentatrice meer opvalt dan de inhoud.

Omdat het programma zo leeft, heb ik al veel mensen in mijn omgeving gesproken die naar mij toe kwamen en vertelden dat ze het gezien hadden. Dus het maakt het onderwerp letterlijk meer bespreekbaar. Daar ben ik Ryanne en de makers echt hééél dankbaar voor!

Marleen

Ryanne van Dorst (Elle Bandita)
wil taboe doorbreken:
ik ben geboren als hermafrodiet

DSDNederland

Agenda

DSDNederland komt op voor de belangen van mensen met een aangeboren variatie in de XY-sekse ontwikkeling en voor hun ouders of verzorgers. De variatie kan oa. veroorzaakt zijn door: androgeenon-gevoeligheid, xy gonadale dysgenese, leydigcelhypoplasie, ovotestculaire DSD, en enzymstoornissen in de steroïdsynthese zoals 17 beta-hydroxysteroiddehydrogenase en 5 alpha-reductase deficiëntie en wordt internationaal aangeduid als XY-Differences of Sex Development: 46,XY-DSD.

Het lidmaatschap staat open voor mensen met een van deze aandoeningen en hun ouders of verzorgers. Voor mensen die beroepsmatig bij ons betrokken zijn, is een speciaal lidmaatschap ingesteld. Andere familieleden en geïnteresseerden kunnen ons steunen door donateur te worden. Informatie over het lidmaatschap kunt u aanvragen d.m.v. een mail naar: penningmeester@dsdnederland.nl

Contributie 2017

(prijzen zijn per jaar)

Volwassenen.....	€ 32,50
Jeugd (jonger dan 18 jaar)	€ 32,50
Ouder(s) / Verzorger(s)	€ 32,50
Professional	€ 32,50
Gezin	€ 65,00
Donateurs vanaf.....	€ 25,00

Bij toestemming tot automatische incasso wordt de contributie eenmaal per jaar geïnd en bijgeschreven op rekening NL35 INGB 0009 310 226 t.n.v. DSDNederland. Wanneer u op factuur betaalt, wordt u verzocht het bedrag binnen een maand na ontvangst van de factuur over te maken op voornoemd rekeningnummer bij de INGBank, IBANcode: NL35 INGB 0009 310 226.

Zaterdag 8 april

Voorjaarsvergadering

Zaterdag 13 mei

Bestuursvergadering

Zaterdag 26 augustus

Bestuursvergadering

Zaterdag 16 september

Najaarsvergadering

Zaterdag 25 november

Bestuursvergadering

©DSDNederland 2012

Niets uit deze uitgave mag, op welke wijze dan ook, worden overgenomen, vermenigvuldigd, gepubliceerd, of op andere wijze openbaar gemaakt worden, zonder voorafgaande toestemming van DSDNederland.

Secretariaat

DSDNederland

Postbus 17417, 1001 JK AMSTERDAM

bestuur@dsdnederland.nl

www.dsdnederland.nl

Colofon

Redactie: Simone Verberk, Iza Elderson

Vormgeving: Diverso Reclame (Gerhard de Groot)

Verzending: Corry van der Boogh

advertentie

DIVERSO
RECLAME

design | website | sign | packaging | motion

Meer dan alleen ontwerp!

Nieuwsbrief DSDNederland is mede mogelijk gemaakt door Diverso Reclame.

M 06 21 62 25 41 | info@diversoreclame.nl | www.diversoreclame.nl